Paisatge, hàbitats i vegetació costanera

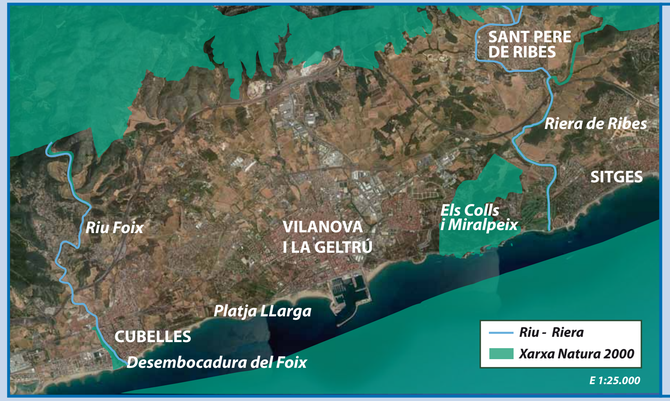

Desembocadura del torrent de Sant Joan Platja de Ribes Roges

Al litoral de Vilanova i la Geltrú i del Garraf hi ha una gran diversitat d'espais costaners: els penya-segats dels Colls-Miralpeix (espai de la Xarxa Natura 2000), les platges de sorra fina de la platja del Far, Ribes Roges, Adarró i Aiguadolç, la desembocadura del torrent de Sant Joan o la platja Llarga, un espai natural protegit de sorrals i aiguamolls costaners.

Mar endins hi ha l'espai protegit Costa del Garraf Xarxa Natura 2000, amb les praderies de fanerògames marines i el pas migratori del rorqual comú. Tots aquests espais estan interconnectats amb d'altres com el Parc del Garraf, el Parc del Foix, el riu Foix, la riera de Ribes..., els quals formen una veritable anella verda natural.

Evolució del paisatge

El nostre litoral no ha estat sempre igual. En gairebé un segle la costa vilanovina ha canviat notablement, sobretot a partir de la construcció del port, l'any 1954, amb cúmul de sorra a llevant i a ponent.

Evolució de les platges a Vilanova en 8o anys.

El nostre litoral no ha estat sempre igual. En gairebé un segle la costa vilanovina ha canviat notablement, sobretot a partir de la construcció del port, l'any 1954, amb cúmul de sorra a llevant i a ponent.

La urbanització, l'alteració dels sediments portats pels rius i les infraestructures litorals, juntament amb el canvi climàtic, han modificat les dinàmiques litorals d'aportació de sorra a la costa. De forma natural la sorra arriba a les platges procedents de rius, torrents i sobretot a través dels corrents marítims.

HÀBITATS I VEGETACIÓ

El litoral és un territori reduït on trobem una gran varietat d'hàbitats. Les platges són espais per al lleure i també indrets únics on éssers vius com les plantes intenten sobreviure en un ambient hostil de sòls pobres en nutrients, vent, sal, i calor.

Els ecosistemes més genuïns que podem trobar-hi són les dunes, les maresmes d'aigües salobroses, els salicornars, les jonqueres, etc.

A la platja de Ribes Roges – i en concret a la desembocadura del torrent de Sant Joan – s'ha potenciat la renaturalització amb vegetació pròpia de litoral: vegetació dunar, halòfila, de maresma i també amb la vegetació espontània autòctona existent, controlant la no proliferació de plantes invasores i oportunistes.

En aquests espais s'hi identifiquen, depenent del tipus de sòl i les condicions:

Vegetació de zones humides, com el canyís, prop del curs del torrent.

Vegetació halòfila pròpia dels sòls salins, com el salicornar o els prats de salicòrnia (planta de banya i de sal), que prenen coloracions rogenques a la tardor.

Jonqueres i vegetació subhalòfila als fondals humits postdunars. En aquests espais hi apareix vegetació característica amb joncs.

Vegetació dunar o pmasòfila ("plantes de sorra") a la sorra seca, com el lliri de mar o la *Cakile maritima*. Són plantes que sobreviuen en climes molt severs i en sòls pobres en nutrients com la sorra.

Plantes xerohalófiles com el Limonium que creixen en sòls salins o més secs.

Plantes arbustives de màquia litoral com el llentiscle, el càdec de mar...

Estratègies d'adaptació al medi de les plantes de litoral:

Punxes o formes rugoses per protegir-se dels depredadors. Tiges o fulles suculentes i carnoses per retenir el màxim d'aigua. Sistemes de reproducció exitosos per dispersar-se amb el vent o la fauna.

PLANTES SINGULARS DE SÒLS SALINS

Salicòrnia
Salicornia europea

Ensopegall o sempreviva marina
Limonium virgatum

Jonc
Juncus acutus

PLANTES DE MARESMA O AIGUAMOLLS

Canyís
Phragmites australis

PLANTES DE DUNES

Lliri de mar
Pancratium maritimum

Canya d'arenal
Ammophila arenaria

Rave de mar
Cakile maritima

Crucianel·la marítima
Crucianella maritima

Fonoll marí
Chritnum maritimum

ARBRES I ARBUSTOS DE LITORAL

Tamarius
Tamarix gallica, Tamarix africana, sp

Càdec de mar
Juniperus oxycedrus

Salat blanc
Atriplex halimus

Salat portulacoide
Atriplex portucoloides

Il·lustracions: *Toni Llobet*

RECOMANACIONS

Prohibit el pas

Prohibit el pas a animals

Respecteu els conreus

- Respecteu la vegetació.
- Les dunes mòbils s'erosionen fàcilment pel trepig i són fràgils, respecteu la senyalització.
- Els gossos alteren amb el seu pas i les deposicions les condicions d'aquest espai, respectem l'espai i portem-los lligats.

AJUNTAMENT DE Vilanova i la Geltrú

Ports de la Generalitat